

MEDIOLANENSIS

DVCATVS.

LEANDER in descriptione sua Italiae (post prolixam huius Ducatus gubernationis descriptionem) hæc de eius Vrbe primaria Mediolano refert: Vrbs est Mediolanum opportuno admodum situ; quo, præter agri ipsius vberimas fruges, è Gallia Cisalpina res omnes, tam ad vsum humanæ vitæ, quàm ad delicias vtilis, comportari queant. Spatium complectitur amplissimum, vsque adeò quidem, vt inter maximas Europæ totius Vrbes censeatur. Suburbia longa, lataque admodum habet, quibus plurimum augetur, plerisque tam ingentibus, vt cum magnis Italiae Ciuitatibus certent. Superioribus tamen annis strages vastas pertulere, ob perpetuorum inter Carolum .V. & Gallos ac Venetos bellorum incendia; quibus propemodum maiori ex parte subuersa dirutaque sunt, quanquam nunc continuo studio reficiantur. Vrbem, ipsaque suburbia, latæ aquarum fossæ cingunt; per quas vndique nauigiis annonæ copia defertur tam magna, nihil vt non vili hæc pretio sit. Summam mehercules admirationem habet, omnium rerum quæ sunt ad vsum mortalium vtilis, huius Urbis insignis abundantia, copiaque. Tam multa hæc, & tam diuersa artificum genera, tantaque frequentia, planè vt referri nisi difficillimè haud posset; vnde & vulgi natum verbum celebre, Qui Italiam reficere totam velit, eum destruere Mediolanum debere; Nimirum, quò ex his sedibus artificum examina per omnes Italiae partes spargantur. Habet Vrbs ædificia mirè splendida, magnificaque; nominatim ædem peraugustam amplissimamque; quam DOMVM vocant, immenso sumptu, ac tam admirabili arte factam, vt paucis omninò Orbis terrarum vniuersi templis conferri possit, siue magnitudinem & artificium, siue pretia marmorum & opera spectes: etenim non solum vndique foris intusque crustis niuei marmoris intecta nitet, verum etiam mirabilibus ex marmore statuis arte summa elaboratis est ornata. Præterea, sunt nobilia Fana permulta, inter quæ Gratiarum ædes, Sodalitatis Prædicatorum, è regione munitissimi castelli Portæ Iouiæ sita; sumptuosum imprimis Hemisphærium à Ludouico Sfortia factum habens; sub quo cum vxore ipse poni volebat, sepulchro ibi ex marmore nobili constituto. Cœnobium huic Fano insigne cohæret Prædicatorum, cum præclara bibliotheca, cumque nobili triclinio, cœnæ Christi & Apostolorum admirabili pictura decorato, quod est Leonardi Vincij Florentini opus, summam artem Auctoris omnium picturæ peritorum censura probans. Priuatorum in Vrbe domus amplissimæ permultæ conspiciuntur. Est & Arx Portæ Iouiæ, munitissimum, præcipuumque totius Europæ propugnaculum, quod vlla profectò vi capi nunquam potuit. Sed & alia multa præter hæc præclara ædificia Mediolanum habet, quæ breuitatis causâ præterimus. Hactenus Leander, qui cetera eius territorij Oppida, locaque, eleganter depingit. Vide de his etiam apud Volaterr. in sua Geographia; Georgium Merulam; Bernardum Arlunum; & Bonauenturam Castillioneum, qui de Insubribus, eorumque antiquis sedibus, antiquitatibusque, peculiarem adidit libellum. Scripsit & Bernardinus Corius, lingua Italica Historiam Mediolanensem.

LIGVRIA, quæ in hac Tabula etiam integrè describitur, Varo & Macra fluminib., Apennino monte, & mari Ligustico (quod vulgò Leoninum dicitur,) circumscribitur. Hanc hodie Ripam Genuensem, ab eius Metropoli Genua, vocant. Hæc Vrbs aliquando ad Tanaim vsque Imperij sui fines produxit; Theodosiam enim (hodie Caffa) suæ ditionis effecit; Cyprum, Lesbum, Chium Insulas, & Peram Thraciæ Urbem in potestatem redegit. Hodie toti Liguriæ, & Corsicæ Insulæ imperat. Emporium celebre; cuius ciues potentissimi, mercatura & negotiationibus, per omnes ferè Orbis partes, maximum sibi nomen atque diuitias compararunt.

Genuensium Historiam diligenter descripsit vernacula lingua

Augustinus Iustinianus Nebiæ Episcopus.